

Sygn. akt I C 1189/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant - Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)

przeciwko (...) w C. (...)

o zapłatę

orzeka

I. zasądza od pozwanego (...) w C. (...) na rzecz powoda B. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) kwotę 2754,65 zł (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt pięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanego (...) w C. (...) na rzecz powoda B. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) kwotę 74,49 zł (siedemdziesiąt cztery złote czterdzieści dziewięć groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1189/16

UZASADNIENIE

Powód B. S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...), który w toku sprawy był reprezentowany przez S. K., pozostającego z nim w stałym stosunku zlecenia, w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny w dniu 24 stycznia 2016 r., wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) (...) w C. kwoty 4.327,36 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od należności zapłaconej przez pozwanego z opóźnieniem z tytułu wykonanych przez niego na rzecz pozwanego usług ochroniarskich wraz odsetkami ustawowymi za okres od dnia 25 października 2015 r. do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podano, iż strony łączyła umowa o świadczenie usług ochroniarskich na terenie pozwanego szpitala. Z tytułu ich wykonywania pozwany dokonywał wypłaty wynagrodzenia na rzecz powoda z naruszeniem terminu wskazanego w umowie. Świadczeniodawca wezwał pozwanego do zapłaty zaległości zarówno przez wezwanie telefoniczne, jak i wystawienie w dniu 25 sierpnia 2015 r. noty księgowego nr (...). Wstąpił również z przedsądowym wezwaniem do zapłaty, z którym wyznaczył termin do uiszczenia zaległości, który jednakże minął bezskutecznie. Suma dochodzonego roszczenia stanowi kwotę skapitalizowanych odsetek, która została przez niego określona w treści

noty księgowej nr (...), jednocześnie powód określił datę ich płatności jako dzień 24 października 2015 r. Z uwagi na powyższe w ocenie powoda wystąpienie z pozwem było konieczne i uzasadnione. (pozew – k. 2-3v akt)

Stwierdziwszy brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, ostatecznie postanowieniem dnia 5 października 2016 r. Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przekazał sprawę do rozpoznania do Sądu właściwości ogólnej pozwanego. (postanowienie – k. 12 akt)

Zarządzeniem z dnia 15 listopada 2016 r. powód został wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez wykazanie umocowania zgodnie z art. 68 zd. 1 KPC, dołączenie pełnomocnictwa, dołączenie aktualnego wypisu z KRS lub innego rejestru powoda oraz uzupełnienie opłaty sądowej od pozwu, poprzez uiszczenie kwoty 45,00 zł w terminie 14 dni, pod rygorem umorzenia postępowania. (zarządzenie – k. 1 akt)

W korespondencji z dnia 15 marca 2017 r. powód uzupełnił braki pozwu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym. (korespondencja – k. 22-27 akt)

W odpowiedzi na pozew **pozwany (...) w C. (...)** wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na bezzasadność roszczenia, zasądzenie od powoda kosztów procesu wg. norm przepisanych, zaś w przypadku uwzględnienia powództwa wniósł o niezasądzenie od pozwanego kosztów postępowania, ewentualnie o obciążenie pozwanego kosztami postępowania jedynie w części, stosownie do treści przepisu art. 102 KPC.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, pozwany wskazał, że strona powodowa nie przedstawiła dowodów w postaci faktur VAT, z których wynikałyby daty płatności poszczególnych zobowiązań pozwanego. Jedynym zaś dokumentem, na którym pozwany oparł swe roszczenie, była nota księgowa nr (...), która obejmowała nr faktur VAT i oświadczenie autora dokumentu, co o terminów ich płatności. Zatem – zdaniem pozwanego - powód nie udowodnił dat wymagalności należności, od których naliczył odsetki stanowiące przedmiot niniejszego postępowania. Dalej wskazał, że szpital przedmiotową notę, otrzymał od powoda dopiero w toku niniejszego postępowania, po tym jak pracownicy działu księgowości zwrócili się do powoda o dostarczenie tego dokumentu. Okoliczność ta, w ocenie pozwanego wywołuje dodatkowe wątpliwości w odniesieniu do tego dokumentu. Kolejno wskazał, że powód nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczność terminów, w których pozwany szpital regulował poszczególne należności objęte fakturami. W żadnym razie – w ocenie pozwanego - nie można przyjąć, że to co powód wpisał w nocie księgowej stanowi dowód zaistnienia i wymiaru opóźnienia w zapłacie. Tak więc powód w istocie nie udowodnił zasadniczych przesłanek, na których oparte jest roszczenie. Brak jest podstaw do ustalenia dat wymagalności i rzeczywistych terminów płatności, innymi słowy – zdaniem szpitala - nie udowodniono opóźnienia w zapłacie. Niezależnie od powyższych pozwany wskazał również, na bezzasadność roszczenia o zapłatę odsetek od skapitalizowanych odsetek stanowiących roszczenie główne w niniejszym postępowaniu już od dnia 25 października 2015 r., co narusza zakaz anatocyzmu ujęty w treści przepisu art. 482 § 1 KC.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) oraz (...) (...) w C. łączyła umowa o świadczenie usług ochroniarskich na terenie pozwanego szpitala.

bezsporne, w tym dowód: odpis KRS (...) (...) w C. – k. 34-37 akt, wydruk z (...) powoda – k. 24

Z tytułu wyświadczonych usług powód wystawił faktury VAT:

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 14 lutego 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 20 marca 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 marca 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 23 kwietnia 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 kwietnia 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 30 czerwca 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 maja 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 29 maja 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 czerwca 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 6 sierpnia 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 lipca 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 10 września 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 sierpnia 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 9 października 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 września 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 9 października 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 października 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 13 listopada 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 listopada 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 15 grudnia 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 15 grudnia 2014 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 30 grudnia 2014 r.,

- nr F (...) na kwotę 17.286,42 zł z terminem płatności 16 stycznia 2015 r., która została uiszczona przez pozwanego w dniu 5 marca 2015 r.

dowód: faktury VAT – k. 52-62 akt, potwierdzenia uiszczenia należności przez pozwanego – k. 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 121, 122 akt

W dniu 25 sierpnia 2015 r. B. S. wystawił notę księgową nr (...) opiewającą na kwotę 4.327,56 zł. Na kwotę tę składały się ustalone przez niego kwoty odsetek wyliczane od każdej w/w faktury VAT od dnia wymagalności do dnia faktycznej zapłaty w łącznej kwocie 2.754,65 zł oraz kwota 1.572,91 zł „za nieterminowe płacenie faktur” wystawiona w „nocie księgowej z dnia 3 grudnia 2013 r.”

dowód: nota księgową nr (...) – k. 63-64 akt, nota księgową z dnia 3 grudnia 2013 r. - k. 78 akt, pismo powoda -79 akt

W dniu 29 września 2015 r. świadczeniodawca wezwał pozwanego do zapłaty zaległości, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Powyższe ponowił w dniu 12 października 2015 r. Pismem z dnia 8 października 2015 r. świadczeniobiorca zwrócił się do powoda o umorzenie noty odsetkowej nr (...). W odpowiedzi na powyższe powód odmówił umorzenia odsetek, w zamian za co zaproponował odstąpienie od naliczanie dalszych odsetek od odsetek, jak również zaproponował rozłożenia należności na 6 równych rat. Powyższe pozostało bez odpowiedzi.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 29 września 2015 r., wezwanie do zapłaty z dnia 12 października 2015 r. wraz z potwierdzeniami nadania i odpisu – k. 69-72v akt, pismo z dnia 8 października 2015 r. – k. 68 akt, pismo z dnia 19 października 2015 r. wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 65-66 akt

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności: odpisu KRS (...) (...) w C. – k. 34-37 akt, wydruku z (...) powoda – k. 24, faktur VAT – k. 52-62 akt, potwierdzenia

uiszczenia należności przez pozwanego – k. 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 121, 122 akt, noty księgowej – k. 63-64 akt, wezwania do zapłaty z dnia 29 września 2015 r., wezwania do zapłaty z dnia 12 października 2015 r. wraz z potwierdzeniami nadania i odpisu – k. 69-72v akt, pisma z dnia 8 października 2015 r. – k. 68 akt, pisma z dnia 19 października 2015 r. wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 65-66 akt.

Sąd uwzględnił w/w dokumenty uznając, że były one rzeczywiście sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane. Ponadto uznał, iż stanowią one uzupełnienie dowodów stanowiących załączniki do pozwu i dlatego mogą stanowić podstawę do wydania w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Strony niniejszego procesu łączyła umowa o świadczenie usług ochroniarskich na terenie pozwanego szpitala. Natomiast roszczenie powoda wywodzone jest wprost z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od należności zapłaconych przez pozwanego z opóźnieniem z tytułu wykonanych przez niego na rzecz pozwanego usług ochroniarskich wskazanych każdorazowo w treści faktur VAT. Zgodnie z art. 481 § 1 KC jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Pozwany szpital w toku postępowania nie kwestionował zarówno faktu zawarcia umowy o świadczenie usług ochroniarskich, wartości wskazanych w przedłożonych przez powoda po rozprawie z dnia 14 lipca 2017 r. fakturach VAT, jak również – następnie - tego, że za wyświadczone usługi wynikające w w/w faktur nie zapłacił w terminach. Pozwany zakwestionował jedynie roszczenie powoda w zakresie żądania zasądzenia odsetek od odsetek w sposób sprzeczny z przepisem art. 482 § 1 KC, jak również nieudowodnienia części żądanej należności w kwocie 1.572,91 zł.

Sąd poddał kontroli sposób dokonania obliczenia odsetek przez powoda, tj. okresu ich wyliczenia, kwot wywodzonych z treści przedłożonych faktur VAT od których zostały naliczone oraz ich wysokości i stwierdził, że powyższe rozliczenia przeprowadzone zostały w sposób prawidłowy w zakresie żądanej kwoty 2.754,65 zł zarówno pod kontem matematycznym, jak i prawnym, co spowodowało uwzględnienie powództwa w tej też części wraz z żądanymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Natomiast co do pozostałych zarzutów pozwanego to w ocenie Sądu były one trafne. Zgodnie bowiem z art. 482 § 1 KC od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. W niniejszej sprawie brak jest dowodów, potwierdzających przez strony ustaleń wskazanych jak w drugiej części powołanego przepisu. Tym samym powód mógł zasadnie żądać jedynie odsetek ustawowych za opóźnienie od skapitalizowanych odsetek od dnia wniesienia powodu, które miało miejsce w dniu 25 stycznia 2016 r. Żądanie ich zasądzenia już od dnia 24 października 2015 r., jako złamanie zasady zakazu anatocyzmu podlegało oddaleniu.

Także pozostałe żądanie powoda w zakresie zasądzenia kwoty 1.572,91 zł „za nieterminowe płacenie faktur” wystawiona w „nocie księgowej z dnia 3 grudnia 2013 r.”, wynikającej z treści noty księgowej nr (...) jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 KC ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Wskazana w tym przepisie ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947). Z art. 6 KC płynie generalny wniosek, że prawa podmiotowe mogą być skutecznie dochodzone o tyle, o ile strona jest w stanie przekonać Sąd co do faktów, z których wyprowadza korzystne dla siebie twierdzenia. Sąd powinien przyjąć za prawdziwe fakty udowodnione przez stronę obciążaną dowodem i pominąć te, których nie wykazała w sposób przekonujący.

Zmiana przepisów postępowania cywilnego dokonana ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu

układowym, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) wprowadziła w procesie cywilnym dominację zasady kontrydiktoryjności, usuwając zasadę odpowiedzialności Sądu za rezultat postępowania dowodowego. Dysponentami postępowania cywilnego są strony. Stosownie do przepisu art. 232 KPC strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepis ten wskazuje kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym, tzn. kto powinien przedstawiać dowody.

Niewątpliwie w niniejszym postępowaniu z procesowego punktu widzenia ciężar udowodnienia okoliczności powołanych w pozwie spoczywał na stornie powodowej. Zaś po zakwestionowaniu zasadności roszczenia przez pozwanego - przez wskazanie chociażby nie przedstawienia przez powoda dowodów w postaci faktur VAT oraz wartości dowodowej noty księgowej - ciężar dowodu ponownie został odwrócony w kierunku strony powodowej. Strona powodowa nie przedstawiła jednak - mimo w/w zarzutu pozwanego oraz terminu udzielonego jej przez Sąd - faktur VAT z których wynikały terminy zapłaty należności przez pozwanego, a które to były podstawą naliczenia i skapitalizowania przez powoda odsetek na kwotę 1.572,91 zł. Jedynymi dokumentami przedstawionym w tym zakresie są potwierdzenia zapłaty należności przez pozwanego szpital. Powyższe nie daje jednak Sądowi możliwości weryfikacji prawidłowości naliczenia przez powoda odsetek, z powodu braku terminu wymagalności każdej z należności. Poza tym w ocenie Sądu nota księgowa główna - „nota księgowa z dnia 3 grudnia 2013 r.”, jak i nota księgowa nr (...), w żaden sposób nie dowodzą ani istnienia zobowiązania ani też jego wysokości. Należy zauważyć, że umieszczony za notą księgową z dnia 3 grudnia 2013 r. dokument z całą pewnością nie stanowi załącznika do niej.

Jeśli zaś chodzi o koszty procesu to orzeczono o nich na podstawie art. 100 KPC, który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W przedmiotowej sprawie roszczenie powoda zostało uwzględnione w części, a mianowicie w 63,66 % (zasądzono 2.754,65 zł z żądanych 4.327,36 zł). Na koszty procesu składały się jedynie koszty poniesione przez stronę powodową, które to obejmowały - opłatę sądową od pozwu w wysokości 100,00 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. Łącznie - 117,00 zł. Tym samym zgodnie z w/w zasadą stosunkowego rozdzielania kosztów powód winien w niniejszej sprawie ponieść koszty w wysokości 42,51 zł ($117 \times 36,34 / 100$), zaś pozwany w wysokości 74,49 zł ($117 \times 63,66 / 100$) i taką też kwotę zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda.

Mając na uwadze powyższe zasądzono jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)